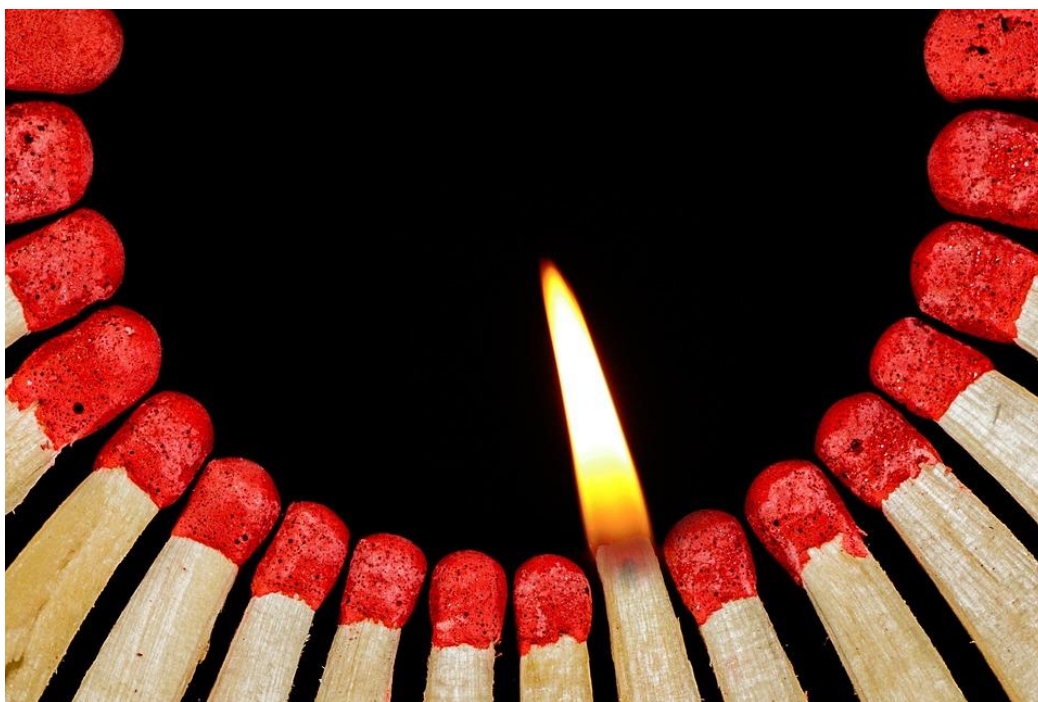

Styrdokument för Torsby kommuns arbete med krisberedskap 2023-2026

Sammanställd av säkerhetssamordnare Kicki Lech
Antagen av kommunfullmäktige 2023-09-25 § 106

Innehållsförteckning

Förutsättningar för styrdokumentet.....	3
Övergripande mål och inriktning för arbetet med krisberedskap.....	4
Styrning av arbetet med krisberedskap i Torsby kommun	5
Kommunens process för risk- och sårbarhetsanalys.....	8
Geografiskt områdesansvar	9
Planering.....	10

Förutsättningar för styrdokumentet

Styrdokument för Torsby kommuns arbete med krisberedskap 2023-2026, härnäst kallat styrdokumentet, beskriver Torsby kommuns egen strategiska inriktning och styrning för arbetet med krisberedskap under perioden 2023-2026.

Styrdokumentet syftar till att beskriva hur Torsby kommun avser att fullfölja de åtaganden som beskrivs i *Överenskommelse om kommunernas krisberedskap 2019-2022* (förlängd till och med 31 december 2023) mellan Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och Sveriges kommuner och regioner (SKR).

Styrdokumentet är ett öppet dokument och ska beslutas av fullmäktige senast 31 december under den nya mandatperiodens första år. Styrdokumentet följs upp årligen genom redovisning till länsstyrelsen samt till kommunstyrelsen på det sätt de efterfrågar. Det här dokumentet ersätter det styrdokument som kommunfullmäktige antog 2019-12-16 § 139.

Svensk krishantering bygger på tre principer:

- **ansvarsprincipen** som innebär att den som ansvarar för en verksamhet under normala förhållanden ska ha motsvarande ansvar under samhällsstörningar,
- **likhetsprincipen** som innebär att verksamheten under samhällsstörningar så långt som det är möjligt ska fungera på samma sätt som under normala förhållanden och
- **närhetsprincipen** som innebär att kriser ska hanteras där de inträffar och av närmast berörda och ansvariga.¹

De tre principerna ska alltid vara styrande i Torsby kommuns arbete med krisberedskap.

¹ *Gemensamma grunder för samverkan och ledning vid samhällsstörningar*, MSB 2018, s. 24-26.

Övergripande mål och inriktning för arbetet med krisberedskap

*"Kommunen ska ta fram ett styrdokument för kommunens arbete med krisberedskap. Styrdokumentet ska ange kommunens övergripande mål och inriktning för arbetet med krisberedskap under mandatperioden."*²

Torsby kommun ska vara och uppfattas som en trygg och säker kommun av alla som vistas här; boende, besökare och de som är på genomresa. De övergripande inriktningarna inom trygghet, säkerhet och beredskap är att kommunen ska:

- trygga människors liv och hälsa samt förebygga, förhindra och begränsa skador på miljö och egendom,
- verka för ett hållbart, robust och motståndskraftigt samhälle och
- ha en god förmåga att snabbt och effektivt hantera händelser och genomföra stödjande insatser.

Kommunen ansvarar för att värna liv och hälsa, trygga livsnödvändig försörjning samt verka för att grundläggande värden och samhällsviktiga funktioner upprätthålls både i vardag och under störda förhållanden.

Kommunen ska arbeta för att minska risken för att oönskade händelser inträffar, för att reducera konsekvenserna av de händelser som ändå inträffar och för att ha en god förmåga att hantera krissituationer i fredstid. Kommunen ska även uppnå en grundläggande förmåga inom civilt försvar.

Utöver detta har kommunen följande ambitioner med krisberedskapsarbetet:

- Torsby kommun ska identifiera, upprätta och upprätthålla kontakter och samverkansformer med andra aktörer, både offentliga och privata. Detta ger en grundläggande förståelse för de olika aktörernas förutsättningar och möjligheter för samverkan vid en extraordinär händelse.
- Torsby kommun ska ha en väl förberedd organisation som snabbt kan skapa sig en lägesbild över eventuell händelse samt kunna leda och samordna insatser så att konsekvenserna av händelsen begränsas. Organisationen ska vara uthållig och kunna verka över tid.

² Överenskommelse om kommunernas krisberedskap 2019-2022. S. 9.

Styrning av arbetet med krisberedskap i Torsby kommun

Torsby kommuns arbete med krisberedskap styrs av följande författningar med mera:

- Lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap
- Förordning (2006:637) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap
- Överenskommelse om kommunernas krisberedskap 2019-2022 (förlängd till 31 december 2023).

För att fullfölja lagkraven ska följande dokument tas fram och antas:

Dokument	Beslutas av	Kommentar
Styrdokument för arbetet med krisberedskap	Kommunfullmäktige	
Krisledningsnämndens reglemente	Kommunfullmäktige	
Plan för hantering av extraordinära händelser (krisledningsplan)	Kommundirektör	Kompletteras av verksamheternas egna krisledningsplaner
Risk- och sårbarhetsanalys (RSA)	Kommundirektör	Kompletteras av olika dokument såsom: <ul style="list-style-type: none">• Risk- och sårbarhetsanalyser för verksamheter• Kontinuitetsplaner för kritiska beroenden• Beredskapsplaner för särskilda händelser• Pandemiplan• Nödsvattenplan• Styrelseplanering• Beslutad handlingsplan för åtgärder

Plan för utbildning och övning	Kommundirektör	Kompletteras av verksamheternas egen planering för utbildning och övning
---------------------------------------	----------------	--

Ansvar för arbetet med krisberedskap delas mellan kommunstyrelsen, nämnder och bolag. Ansvar för krisberedskapsarbete följer ordinarie verksamhetsansvar. Den nämnd, förvaltningschef, avdelningschef/enhetschef som är ansvarig i vardagen är också ansvarig för sin verksamhet under en samhällsstörning. Organisationen för att hantera en händelse ska så långt som möjligt likna den ordinarie organisationen.

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är ytterst ansvarig för kommunens krisberedskap och säkerställer att tillräckliga resurser avsätts för arbetet. Kommunfullmäktige beslutar om styrdokumentet för arbetet med krisberedskap och krisledningsnämndens reglemente. Kommunfullmäktige utser ledamöter och ersättare till krisledningsnämnden.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för uppsikt, ledning och samordning av kommunens krisberedskap. Kommunstyrelsen säkerställer att det avsätts tillräckliga resurser för förvaltningens krisberedskap. Kommunstyrelsen säkerställer att styrning och ledning gällande krisberedskap är effektiv och ändamålsenlig och sker i enlighet med gällande lagstiftning och förordningar.

Krisledningsnämnden

Krisledningsnämnden ansvarar för att inom kommunens geografiska område fullgöra de politiska uppgifterna under extraordinära händelser i fredstid. I detta ingår att besluta om att överta hela eller delar av verksamhetsområden från övriga nämnder i den utsträckning krisledningsnämnden finner nödvändigt med hänsyn till den extraordinära händelsens art och omfattning. Krisledningsnämndens arbete regleras i deras reglemente.

Övriga nämnder

Varje nämnd ansvarar för att driva det egna krisberedskapsarbetet. Det innebär att de ska bedriva självständigt krisberedskapsarbete genom att:

- kontinuitetshandera sina kritiska beroenden,
- ta fram de beredskapsplaner som är nödvändiga för verksamheten,
- fastställa egna krisledningsplaner som utgår från *Torsby kommuns plan för hantering av extraordinära händelser* och
- ta fram egna risk- och sårbarhetsanalyser i den mån de anser att de behöver det.

Övriga nämnder ska också delta i kommunens RSA-arbete, i kommunövergripande eller regionala utbildningar och övningar, delta i krisledningsorganisationen vid en

inträffad händelse, utvärdera inträffade händelser och övningar samt årligen rapportera sitt krisberedskapsarbete på det sätt som efterfrågas.

Kommunala bolag

Kommunala bolag ansvarar för att driva det egna krisberedskapsarbetet och följa styrande dokument från Torsby kommun.

Kommundirektören

Kommundirektören är ansvarig tjänsteman för kommunens krisberedskap och föredragande tjänsteman för krisledningsnämnden. Kommundirektören ansvarar för kommunens process för risk- och sårbarhetsarbete. Kommundirektören ansvarar också för att säkerställa att kommunen har en ändamålsenlig krisledningsorganisation som är utbildad och övad.

Säkerhetssamordnare

Säkerhetssamordnare är tjänsteman med strategiska arbetsuppgifter inom krisberedskap. I tjänsten ingår även arbete med säkerhetsskydd, informationssäkerhet och civilt försvar.

Kommunrevisionen

Kommunrevisionen ansvarar för att granska att krisledningsarbetet bedrivs på ett ändamålsenligt och effektivt sätt.

Kommunens process för risk- och sårbarhetsanalys

”Kommuner och regioner ska analysera vilka extraordinära händelser i fredstid som kan inträffa i kommunen respektive regionen och hur dessa händelser kan påverka den egna verksamheten. Resultatet av arbetet ska värderas och sammanställas i en risk- och sårbarhetsanalys.”³

En övergripande risk- och sårbarhetsanalys för Torsby kommuns geografiska område sammanställs en gång per mandatperiod och antas av kommundirektören senast 31 oktober under det första året på varje ny mandatperiod.

Torsby kommuns risk- och sårbarhetsanalys tas fram i samarbete mellan verksamheter och säkerhetssamordnare. Till stöd används de dokument och verktyg som tillhandahållits av beredskapssamordnarnätverket i Värmland, främst dokumentet *RSA-stöd – gemensamt stöd för riskidentifiering, riskanalys och redovisning av risk- och sårbarhetsanalyser i Värmland*. Länsstyrelsen 2019. Som stöd används även det material som MSB tillhandahåller på sin webbplats. Om det är möjligt kan arbetet med risk- och sårbarhetsanalysen samordnas med övrigt riskanalysarbete som sker enligt exempelvis säkerhetsskyddslagen, NIS-direktivet⁴ och lagen om skydd mot olyckor (LSO).

Erfarenheter från övningar och händelser som dokumenteras används som underlag i risk- och sårbarhetsanalysen. Vid en större händelse, då något slags krisledning är aktiverad, ska händelsen utvärderas när verksamheten återgått till det normala. Information kring sådana större händelser ska också finnas i kommunens årsberättelse.

I ett första steg samlas den information och data in, som utgör grunden i risk- och sårbarhetsanalysen. Analyserna görs av säkerhetssamordnare tillsammans med företrädare för de olika verksamheterna.

Det andra steget är remiss av framtagna risk- och sårbarhetsanalys till de olika verksamheterna. Remissvaren bearbetas till ett underlag för beslut.

I ett sista steg antas risk- och sårbarhetsanalysen av kommundirektören. Även en tillhörande handlingsplan där prioriterade åtgärder för att minska sårbarheter och öka kommunens förmåga att hantera oönskade händelser antas av kommundirektören. Verksamheterna ska sedan börja arbeta med beslutade åtgärder. Återrapportering av arbetet sker på det vis kommundirektören beslutar.

Vissa delar av den antagna risk- och sårbarhetsanalysen kommer att öppna medan vissa delar kommer att vara belagda med sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) 18 kap. 13 §. Öppna delar delges kommundirektören och kommunfullmäktige för kännedom. Tillhörande handlingsplan kommer att vara belagd med sekretess enligt OSL 18 kap. 13 §.

³ Lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap 2 kap 1 §

⁴ NIS-direktivet är ett EU-direktiv som konkretiseras i Lag (2018:1174) om informationssäkerhet för samhällsviktiga och digitala tjänster.

Geografiskt områdesansvar

"Kommuner ska inom sitt geografiska område i fråga om extraordinära händelser i fredstid verka för att:

- 1. olika aktörer i kommunen samverkar och uppnår samordning i planerings- och förberedelsearbetet,*
- 2. de krishanteringsåtgärder som vidtas av olika aktörer under en sådan händelse samordnas, och*
- 3. informationen till allmänheten under sådana förhållanden samordnas."⁵*

För att arbeta effektivt inom det geografiska området krävs en kontinuerlig samverkan internt inom kommunen och externt med andra aktörer, såväl inom offentlig som privat verksamhet. På regional nivå sker samverkan med Länsstyrelsen Värmland och länets övriga kommuner.

Under en extraordinär händelse ska Torsby kommun ha förmåga att:

- stå värd för en inriktnings- och samordningsfunktion (ISF) på lokal nivå i syfte att verka för samordning av olika aktörers åtgärder,
- ta fram en samlad lägesbild för påverkan inom kommunens geografiska område,
- verka för samordning av information till allmänheten och
- samverka med närliggande kommuner och relevanta aktörer utanför det egna geografiska området.

⁵ Lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap 2 kap. 7§.

Planering

*"Kommuner och regioner ska vidare, med beaktande av risk- och sårbarhetsanalysen, för varje ny mandatperiod fastställa en plan för hur de ska hantera extraordinära händelser."*⁶

En extraordinär händelse är en händelse som avviker från det normala, en händelse som innebär en kraftig störning eller en risk för en kraftig störning i viktiga samhällsfunktioner och som kräver skyndsamma insatser av kommunen.

Alla risker går inte att förebygga och därför är det viktigt att ha en hög förmåga att hantera och återhämta sig från olika allvarliga samhällsstörningar och extraordinära händelser. Denna förmåga ökas av bland annat kontinuitetshandling och beredskapsplanering.

Det är den nämnd, förvaltningschef, avdelningschef/enhetschef som är ansvarig för verksamheten i vardagen, som också är ansvarig under en påfrestning. Organisationen för att hantera en händelse ska så långt som möjligt likna den ordinarie organisationen.

Under mandatperioden ska Torsby kommun utveckla sin förmåga att förebygga, förhindra och hantera oönskade händelser. Alla åtgärder som syftar till att öka kommunens förmåga och som ska prioriteras under mandatperioden finns i den handlingsplan som kommundirektören antar utifrån risk- och sårbarhetsanalysen.

Utöver detta ska det finnas en plan för hantering av extraordinära händelser (krisledningsplan) och en utbildnings- och övningsplan.

⁶ Lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap 2 kap. 1 §